

## EXPUNERE DE MOTIVE

Avand in vedere faptul ca :

Statul recunoaște oricărei persoane dreptul la un mediu sănătos și echilibrat ecologic;

protecția mediului, este un obiectiv de interes public major;

orice proiect trebuie sa se bazeze pe principiile care conduc la dezvoltarea durabila a societatii,

principiul precauției în luarea deciziei, este unul dintre cele mai importante;

consideram necesar ca pentru activitățile miniere care utilizează substanțe periculoase în procesul de prelucrare și concentrare, pentru capacități de producție mai mari de 5 milioane tone/an și/sau dacă suprafața pe care se desfășoară activitatea este mai mare de 1000 ha, aprobarea acestora, sa reprezinte rezultatul dezbaterilor parlamentare si sa se promoveze prin lege, la propunerea autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Aceasta propunere o sustinem ca urmare a **consecințelor grave asupra mediului înconjurător** care pot apare ca rezultat al aprobarii unor activitati miniere care utilizează substanțe periculoase în procesul de prelucrare și concentrare si care se desfasoara pe suprafete mai mari de 1000 ha.

Ținând seama de toxicitatea substantelor chimice utilizate pentru capacități de producție mai mari de 5 milioane tone/an si de amploarea activităților ce se desfășura pe supafete intinse, putem semnala o parte din deteriorarile majore ale factorilor de mediu (apa, aer, sol, subsol, flora si fauna) între care menționăm:

- pentru o exploatare de mare extindere la suprafață („în mediu deschis”) trebuie realizata decopertarea totală a zonei respective, care va fi condamnata la deșertificare sau transformata în iazuri cu înaltă încărcătură toxică, daca zona este locuita va fi necesara si strămutarea persoanelor si locuințelor;

- decopertarea va produce milioane de tone de steril care trebuie depozitat și „fixat”, sterilul rezultat din prelucrarea tehnologică va impune realizarea unor iazuri de mare suprafață, pentru decantarea cantitatilor imense de ape de la instalația de flotație a minereului, bogate în substante periculoase (ex.cianuri), care trebuie stocate pentru decantare și neutralizare;

- pădurile, pe suprafațe extinse pot fi înlăturate, prin tăieri rase, ceea ce va imprima zonelor un pronunțat caracter de deșertificare, pot fi influențate profund ciclurile biogeochimice locale, ceea ce va marca începutul unor modificări ale regimului precipitațiilor, regimului termic, circuitului maselor de aer, precum și apariția și intensificarea proceselor de eroziune a solurilor, dereglarea regimului hidrologic al apelor curgătoare ducând la creșterea frecvenței și amplitudinii

inundațiilor, a alunecărilor de terenuri, cu urmări profund negative asupra valorii peisagere, turistice a zonelor și implicit asupra economiei populației;

- în condițiile de relief accidentat, depozitarea cantităților impresionante de rocă dislocată crează pericolul alunecării acestor halde - adevărate avalanșe de steril, care distrug totul în calea lor;

- va exista un permanent pericol al poluării apelor din râuri și a celor freatice cu substanțe periculoase (cianuri) provenite fie din infiltrații în sol (dacă iazurile cu ape ce conțin substanțe periculoase nu au fundul și malurile impermeabile), infiltrații care contaminează apa potabilă, fie prin fisurare sau ruperea digurilor;

- tehnologia de solubilizare a minereului cu cianuri, proces lent care durează de la câteva zile la câteva luni, necesită stocarea apelor în iazuri de decantare de foarte mare capacitate. Acestea pot ocupa suprafețe de sute de hectare în zone populate știut fiind că zona de risc conform normelor Uniunii Europene este de 100 Km. Astfel, se creează riscuri de contaminare persistentă a solului, apelor și aerului;

- substanțele periculoase (cianuri) se acumulează în plante, organisme acvatice și mamifere, intră în rețeaua trofică a ecosistemului, împreună cu alți poluanți (plumb, mercur, cadmiu ș.a.), prezenți în minereu.

Un studiu amplu, recent (1999), consacrat impactului ecologic al substanțelor chimice, în particular al mineritului aurului cu cianuri, semnalează mai multe cazuri recente de contaminare a unor râuri, lacuri sau mări cu cianuri: Colorado (1990) și Carolina de sud (1992) în SUA, Papua Noua Guinee (1992), Guyana (1995), Ghana (1999). În țara noastră, un proces similar s-a produs la Baia Mare (unde iazul avea o suprafață cca.6-8 ha) care prin intensitatea și aria de manifestare a efectelor negative ne-a atras critici severe ale Comunității Europene și solicitări de despăgubiri din partea țărilor vecine (105 milioane \$ din partea Ungariei ).

Degradarea cadrului natural și toate consecințele negative menționate, în cazul aprobării unor astfel de proiecte sunt confirmate și de situații asemănătoare din Europa. Astfel, Societatea "Australian Company Normandy" a deschis o exploatare a zăcămintului aurifer de la Bergama (Pergamon), utilizând tehnologia prin solubilizarea cu cianuri a zăcămintului aurifer. În acest sens, menționăm "Declarația de la Bergama (Pergamon)" (1997), care precizează: "...pe baza unor probe evidente, incluzând tehnologiile implicate și a cunoașterii mediului natural și a celui cultivat, extragerea aurului planificată în regiunea Bergama (Pergamon) este inacceptabilă" și care a blocat acțiunea, în urma unei hotărâri guvernamentale. Anterior acestei manifestări, la data de 17 noiembrie 1994, la Strasbourg, Parlamentul European a adoptat o poziție asemănătoare, împotriva exploatării zăcămintelor auro-argentifere bazată pe solubilizarea cu cianuri.

In concluzie avand in vedere consecințele distrugătoare pentru mediu și amenințătoare pentru colectivitățile umane, propunem ca aprobarea unor astfel de proiecte sa nu fie de competenta unui minister sau a Guvernului Romaniei, asa cum prevede in prezent legislatia in vigoare.

Tinand cont de cele prezentate va supunem atentiei propunerea legislativa pentru modificarea Ordonantei de Urgenta nr. 195 din decembrie 2005 privind protectia mediului, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.265/2006, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 586 din 6 iulie 2006.

**Initiator,**

**Deputat independent**

**Dr,ing. PETRU LIFICIU**

